

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/137957,Ogolnopolska-konferencja-naukowa-Obrachunek-z-dekada-Jaruzelskiego-czyli-jak-dzi.html>
03.03.2026, 09:28

Strona znajduje się w archiwum.

Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” - Warszawa, 13-14 grudnia 2021

13.12.2021

Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” - Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Dr Karol Nawrocki podczas otwarcia konferencji naukowej „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego...” – Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Dr Robert Spalek. Konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego...” – Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Dr hab. Karol Polejowski, zastępca prezesa IPN. Konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego...” – Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Referat wstępny wygłosił prof. Antoni Dudek. Konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego...” – Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Sławek Kasper (IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” – Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” – Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” - Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” - Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Aleksandra Wierzchowska (IPN)

Prok. Marcin Gołębiewicz podczas konferencji naukowej „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” - Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Aleksandra Wierchowski (IPN)

Dr Grzegorz Wołk. Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” - Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Aleksandra Wierchowska (IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” - Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Aleksandra Wierchowska (IPN)

Dr. Grzegorz Majchrzak. Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” - Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Aleksandra Wierchowska (IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” - Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Aleksandra Wierchowska (IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” - Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” - Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Piotr Zycieński (IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” - Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Piotr Zycieński (IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” - Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” - Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” - Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” - Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” - Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981-1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” - Warszawa, 13-14 grudnia 2021. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981–1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej” – Warszawa, 13–14 grudnia 2021. Fot. Piotr Życieński (IPN)

Zapraszamy do obejrzenia retransmisji ogólnopolskiej konferencji naukowej „Obrachunek z dekadą Jaruzelskiego, czyli jak dziś oceniamy ostatnie lata PRL (1981–1989). Przyczynek do bilansu historii politycznej”, zorganizowanej przez Oddziałowe Biuro Badań Historycznych IPN w Warszawie. Konferencja obradowała w dniach 13–14 grudnia 2021 w Centrum Edukacyjnym IPN im. Janusza Kurtyki „Przystanek Historia”, przy ul. Marszałkowskiej 21/25 w Warszawie. Obrady otworzył prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki, na inauguracji obecni byli także dr hab. Karol Polejowski i dr Mateusz Szpytma – zastępcy prezesa IPN. Referat wstępny wygłosił prof. Antoni Dudek.

Naturalnym pretekstem do przygotowania konferencji była czterdziesta rocznica wprowadzenia stanu wojennego w Polsce. Stanowiła ona zarazem okazję do dokonania rzeczowego bilansu historii lat 1981–1989. Przedmiotem dwudniowych rozważań naukowców była przede wszystkim historia polityczna tego okresu. Zorganizowano 28 wystąpień uznanych historyków, głos prokuratora oraz – odmienny od całości w treści i formie – panel socjologów-politologów i kończące całość podsumowanie.

PROGRAM

13 XII 2021

Poniedziałek

DZIEŃ PIERWSZY:

Otwarcie konferencji (godz. 9.45)

Słowo od organizatorów

Referat wstępny (godz. 10.00)

Dekada Jaruzelskiego – spojrzenie po latach – prof. Antoni Dudek

Część 1 (godz. 10.30–11.50):

Przemiany ustroju PRL w latach osiemdziesiątych – dr Jakob Maziarz

Handel zagraniczny PRL w latach 1980-1989 – w opiniach współczesnych, analizach i kontrolach. Przyczynek do bilansu – dr Krzysztof Madej

Z reformami na sztach – próby przeobrażeń gospodarczych w Polsce w latach osiemdziesiątych XX w. – dr Arkadiusz Gryko

Upadek finansowy PRL w latach 80. XX w. Istota załamania pieniądza i relacji finansowych z Zachodem wskutek wprowadzenia stanu wojennego – dr Dariusz Grala

Część 2 (godz. 12.00 – 13.20):

Sprawa Rurarza i Spasowskiego – dr hab. Patryk Pleskot

Internowanie prominentów (Gierek, Jaroszewicz i inni) – Jakub Szumski

Młodzi do polityki! Waldemara Świrgonia droga do Sekretariatu KC – dr Przemysław Gasztold

Głos partyjnych „konserwatystów”. Władysław Machejek i środowisko „Życia Literackiego” wobec roli i pozycji PZPR w ostatniej dekadzie istnienia partii – dr Sebastian Drabik

DYSKUSJA (godz. 13.20–13.50)

PRZERWA (godz. 13.50–14.20)

Część 3 (godz. 14.20 – 15.20):

Rola społeczna Kościoła katolickiego w okresie rządów Wojciecha Jaruzelskiego w PRL – dr hab. Rafał Łatka

Dekada Generała w opiniach Redaktora „Kultury” – prof. Rafał Habielski

Filmowy portret dekady. PZPR na ekranie – prof. Piotr Zwierzchowski

Część 4 (godz. 15.30–16.30):

Laboratorium pierestrojki? Gen. Jaruzelski na geopolitycznej szachownicy – dr Tomasz Kozłowski

Rynkowy leninizm i nieleninowska partia. Drużyna Jaruzelskiego i jej wizje przyszłości – dr Michał Przeperski

Społeczne wizje przyszłości w przededniu transformacji – dr hab. Daniel Wicenty

DYSKUSJA (godz. 16.30–17.30).

14 XII 2021

Wtorek

DZIEŃ DRUGI:

Otwarcie drugiego dnia konferencji (godz. 9.45)

Sprawy organizacyjne

Aneks prokuratorski (10.00-10.20)

Prawo karne okresu stanu wojennego. Ocena po latach i konsekwencje – prok. Marcin Gołębiewicz

Część 1 (godz. 10.25-11.25):

Radykalna opozycja w dekadzie Jaruzelskiego. Przykład KPN – dr Grzegorz Wołk

Represje lat osiemdziesiątych, ze szczególnym uwzględnieniem stanu wojennego – dr Grzegorz Majchrzak

Opór czy przystosowanie. NSZZ „Solidarność” na rozdrożach „podziemia” i jawności 1981-1989. Na przykładzie Huty Warszawa (RKS, TKW) – dr Tadeusz Ruzikowski

Część 2 (11.30-12.30)

„Gdy Polska da nam rozkaz”. Ideologiczne uzasadnienia wzrostu roli wojska w systemie komunistycznym (1981-1985) – dr Tomasz Leszkowicz

Najlepsza dekada dla Ludowego Wojska. Siły Zbrojne PRL od stanu wojennego do okrągłego stołu – dr Paweł Piotrowski

Służba Bezpieczeństwa a polityka władz PRL w latach 1981-1989 – dr Witold Bagieński

DYSKUSJA (godz. 12.30-13.00)

PRZERWA (13.00-13.20)

Część 3 (13.20-14.20)

„Rozwydrzeni janczarzy” i „kukła moskiewska” – środowiska emigracyjne w „polskim” Londynie wobec wprowadzenia stanu wojennego – prof. Krzysztof Tarka

Zagraniczna pomoc dla Polski w stanie wojennym – dr Katarzyna Wilczok

Światowa dekonstrukcja polityczna dla Związku Sowieckiego 1978-1989 – prof. Marek Kornat

Część 4 (14.30-15.10)

Restalinizacja. Polska w dobie stanu wojennego (1981-1989) – dr Tomasz Pączek

Sąd nad patronem dekady? – Vox populi – dr Robert Spalek

DYSKUSJA (godz. 15.10-15.30)

PANEL (godz. 15.30-17.00).

Co socjolog/politolog może powiedzieć badaczowi historii politycznej o „krótkiej dekadzie” gen. Jaruzelskiego (1981-1989)

- dr hab. Michał Łuczewski
- dr hab. Rafał Matyja
- dr hab. Karolina Wigura

PODSUMOWANIE OBRAD (godz17.00-17.40).

- prof. Jerzy Eisler
- prof. Andrzej Paczkowski